

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ XXI СТОЛІТТЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ, БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**матеріали
I науково-практичної конференції**

29 листопада 2022 року
Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний Зклад «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
Рада молодих учених і здобувачів вищої освіти
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
Факультет іноземних мов
Кафедра теорії та практики перекладу
Кафедра східних мов
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА. УНІВЕРСИТЕТ
«УКРАЇНА»
Кафедра філології та соціально гуманітарних дисциплін
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА
Кафедра прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ ХХІ СТОЛІТТЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ, БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
І НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(29 листопада 2022 року)

Полтава
Україна

ЗМІСТ

Тематичний напрям 1 ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В ХХІ СТ.

Бур'ян Олена Олександрівна ІННОВАЦІЇ НУШ: ВПРОВАДЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	8
Гоженко Ірина Сергіївна ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ (ВИПАДОК УКРАЇНИ)	14
Назаренко Аліна Олегівна ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА АНГЛІЙСЬКУ ТА УКРАЇНСЬКУ МОВИ	19
Приходько Сергій Миколайович СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	24

Тематичний напрям 2 СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ХХІ СТ.

Казакова Єлизавета Сергіївна ПСИХО-СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ВІД ПАНДЕМІЇ COVID-19	29
---	-----------

Тематичний напрям 3 ФІЛОСОФІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАВО, ОСВІТА І НАУКА В ХХІ СТ.

Гусакова Оксана Олександрівна ФАСИЛІТАЦІЯ ТА ЇЇ МІСЦЕ В КОМПЕТЕНТНІСТНОМУ ПІДХОДІ НАВЧАННЯ	33
Котенєва Ірина Сергіївна, Карлова Надія Миколаївна ФОРМИ І МЕТОДИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	39
Макарець Світлана Володимирівна ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ІДЕЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ	45

Пішта Вадим Іванович	
РОЗМЕЖУВАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА, ПОРІВНЯЛЬНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА ТА МІЖНАРОДНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА	51
Токуєва Наталія Володимирівна	
РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНИХ ЗАСАД КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	58

Тематичний напрям 4
**ФІЛОЛОГІЯ В ХХІ СТ. : СЛОВО, ТЕКСТ, КОМУНІКАЦІЯ,
ПЕРЕКЛАД**

Мандрика Ярина Володимирівна	
ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	63
Балаклеєць Данило Костянтинович	
ТРУДНОЦІ ПЕРЕКЛАДУ ВЕБ-САЙТІВ	72
Белік Марина Олегівна	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СЕМАНТИЧНОГО КОМПОНЕНТУ ВВІЧЛИВОСТІ В КИТАЄМОВНІЙ ДІЛОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ	76
Воловик Лариса Борисівна, Гончаренко Софія Андріївна, Костенко Владислава Русланівна	
СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	81
Володавчик Вікторія Сергіївна	
МЕТАКОМУНІКАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ МОВЛЕННЄВИХ КЛІШЕ У СУЧАСНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ	88
Єсакова Світлана Сергіївна	
ПОМИЛКОВІ ДРУЗІ ПЕРЕКЛАДАЧА	93
Комлик Наталія Юріївна	
СУРЯДНІ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ ЯК ЕКСПЛІКАТОРИ СПОСОБУ МИСЛЕННЯ ХХІ СТОЛІТТЯ	97

Ковальчук Вікторія Максимівна ОКАЗІОНАЛІЗМИ У ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ	103
Кондратюк Богдан Володимирович ТИПОВІ ГРАМАТИЧНІ ПОМИЛКИ В ІНТЕРНЕТ-МОВЛЕННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ПРИЧИННИ ІХ ВИНИКНЕННЯ	110
Корінська Ольга Олегівна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНИХ ТЕКСТІВ	115
Svitlana V. Perova TRANSLATOR AND HIS/HER ROLE IN THE INTERCULTURAL COMMUNICATION	120
Ладика Оксана Василівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	125
Кузнєцов Михайло Олександрович СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ	130
Daria D. Mikhailova PECULIARITIES OF USING AUTOMATED TRANSLATION SYSTEMS IN CONDITIONS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS	134
Матвєєва Світлана Анатоліївна ПАРАЛЕЛЬНИЙ КОРПУС ТЕКСТІВ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ	138
Леміш Наталія Євгенівна, Овчиннікова Ірина Ігорівна ТРИВИМІРНІСТЬ ЕТИКИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ	143
Нечай Галина Ігорівна РЕТРОСПЕКЦІЯ В ХУДОЖНИХ ТВОРАХ	147
Орлова Юлія Валентинівна, Боліла Руслана Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ НАЗВ: КОРПУСНИЙ ПІДХІД	151
Пашко Станіслав Володимирович АНГЛОМОВНІ ЕПІТЕТИ У ПЕРЕКЛАДАХ МИКОЛИ ЛУКАША	157
Перепада Дар'я Олександрівна ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ КИТАСМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	163

Рибчан Вікторія Сергіївна			
АБРЕВІАТУРА В СПІЛКУВАННІ СУЧАСНОЮ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ			168
Рябокінь Наталія Олександрівна			
КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА WHITE PAPER			173
Сафонова Наталія Миколаївна			
ЕВФЕМІЗМИ ЯК СПОСІБ ПЕРЕКЛАДУ В МІЛІТАРНО МАРКОВАНИХ ДИСКУРСАХ (НА ПРИКЛАДІ НОВИНИХ ЗАГОЛОВКІВ БАГАТОМОВНИХ САЙТІВ)			179
Сизоненко Наталія Миколаївна			
ВЕРБАЛЬНІ РЕПРЕЗЕНТАНТИ КОНЦЕПТУ ВІЙНА (НА МАТЕРІАЛІ СТАТЕЙ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ «УКРАЇНЬСКА ПРАВДА»)			184
Склярова Ірина Вікторівна			
АРХАЇЗМИ ТА ІСТОРИЗМИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ЇХ ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ НА СУЧАСНИЙ КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОСТІР			191
Тернієвська Євгенія Йосипівна			
ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНЦЕПТОСФЕРИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ			196
Торба Оксана Андріївна			
ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ			201
Хорольська Дар'я Сергіївна			
ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОУТВОРЕНЬ ТА ЇХ МІСЦЕ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ			205
Лабенок Олександр Іванович			
МОВНІ ЗАСОБИ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТУ <i>ВІЙНА</i> ТА СПОСОБИ ЇХНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ			210
Лобанов Олександр Володимирович			
ВІЙСЬКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ			214
Засць Ірина Іванівна			
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ РЕАЛІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРІЇ ПЕРЕКЛАДУ			218

**РОЗМЕЖУВАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА,
ПОРІВНЯЛЬНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА ТА
МІЖНАРОДНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА**

Пішта Вадим Іванович,
доктор філософії, асистент кафедри
адміністративного, фінансового
та інформаційного права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна
pishta.vadym@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2769-7189>

Для успішної конвергенції загальних цінностей Європейського Союзу та українського правового простору важливими є концептуальні дослідження, що стосуються, зокрема, медичного права в усіх його проявах.

Зважаючи на це, маємо на меті визначити підходи до розуміння природи медичного права, порівняльного медичного права та міжнародного медичного права.

Медичне право. Медичне право як комплексна галузь права включає в себе сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини у сфері медичної діяльності. При цьому самостійність цієї галузі права важлива як для суспільства в цілому, так і для медичних працівників, і пацієнтів (Стеценко, 2008, с. 8). Протилежної

думки дотримується М. Малєїна, яка стверджує, що зміст медичного права як комплексного утворення, виходить з того, що відносини у сфері охорони здоров'я регулюються нормами різних галузей права (Малєїна, 1995, с. 26).

Зважаючи на поступовий розвиток нових конфігурацій у сфері охорони здоров'я та на необхідність запровадження нових механізмів захисту прав учасників цих відносин, доцільним, на нашу думку, є твердження про те, що медичне право є комплексною галуззю права.

Урешті С. Стеценко наводить перелік основних доказів, які свідчать про існування медичного права у комплексному вимірі: (1) наявність нормативно-правових актів, що які регулюють виключно суспільні відносини у сфері охорони здоров'я; (2) суспільні відносини, що виникають у сфері медичної діяльності регулюються як власними нормами, так і нормами, що містяться в інших галузях права; (3) наявність загальних принципів, які властиві медичному праву; (4) існування чіткої системи та структури медичного права, що містить правові підгалузі, інститути і норми; (5) неможливість у рамках існуючих галузей права забезпечити якісне правове регулювання численних відносин в області медицини (Стеценко, 2004, с. 20).

У зарубіжній доктрині медичне право розглядається у двох площинах: *medical law* та *health law (health care law)*. Концепція *medical law* охоплює сукупність правових норм, які регулюють відносини, що виникають під час проведення медичних операцій. *Medical law* зосереджує свою увагу на здоров'ї пацієнта, а також на таких аспектах як життя, фізична недоторканність, самовизначення та гідність (Todorovski, 2018, р. 34). *Health law* за своєю суттю є ширшим поняттям та включає не тільки відносини, що виникають під час проведення медичних операцій, а й відносини, що пов'язані з організацією системи охорони здоров'я, функціонуванням закладів охорони здоров'я, державних та приватних страхових компаній, фармацевтичних компаній та виробників медичного обладнання (Health Law).

Порівняльне медичне право. Порівняльне право також виступає об'єктом наукових дискусій, оскільки існує два підходи до його визначення. У першому випадку йде мова про його розуміння як методу наукового аналізу, оскільки йдеться про застосування компаративного методу для порівняння різних правових систем, у другому – як самостійної юридичної науки, що стало наслідком появи складного механізму, який орієнтований на одержання

нових, надійно обґрунтованих знань про закономірності розвитку правових систем (Порівняльне правознавство: підручник, 2012, с. 10).

Хоч перший, хоч другий підходи не заперечують важливості порівняльно-правових досліджень для розуміння суті права з точки зору різних підходів до його визначення та формування. При цьому слід розмежовувати компаративні дослідження та дослідження, які стосуються вивчення права інших держав.

У зв'язку з цим порівняльне медичне право використовує компаративний метод для співставлення інститутів медичного права та їх принципів, що дає змогу виявити закономірності розвитку системи охорони здоров'я у різних державах. Завдяки цьому здійснюється пошук відповідей на такі важливі питання: як фінансувати систему охорону здоров'я, як боротися із загрозами для громадського здоров'я, які, як показав приклад COVID-19, швидко набувають статусу глобальної загрози?

Крім цього застосування методології порівняльного медичного права дає можливість здійснити порівняння особливостей реалізації права на охорону здоров'я та права на повагу до гідності та автономії пацієнта. Саме

тому вивчення підходів різних держав спонукає до аналізу та критичної оцінки їхньої успішності.

Міжнародне медичне право. Зважаючи на наслідки, які спричинив COVID-19, ми вчергове переконаємося у важливості існування уніфікованих стандартів у сфері охорони здоров'я, які мають знаходити своє закріплення у міжнародних актах. Саме тому необхідно розглядати міжнародне медичне право як галузь міжнародного права.

Міжнародне медичне право слід розуміти як сукупність правових норм, процесів та інститутів, які, перш за все, спрямовані на досягнення найвищого можливого рівня фізичного та психічного здоров'я світового населення (Gostin, 2014, р. 11-86).

Станом на сьогодні ми не маємо чіткого розуміння міжнародного законодавства у сфері охорони здоров'я, відтак основним лейтмотивом виступають перемовини та прийняття міжнародних актів, а також моніторинг за їхнім виконанням з боку держав. У зв'язку з цим міжнародні інституції повинні виконувати значну частину роботи, включаючи створення норм, мобілізацію ресурсів та спрямування багатьох зацікавлених сторін на спільну роботу та забезпечення відповідальності за результати.

Провідну роль у цьому процесі виконує Всесвітня організація охорони здоров'я (Вурсі, 2004, р. 94).

Отже, ми здійснили аналіз та розмежування медичного права, порівняльного медичного права та міжнародного медичного права. Це дослідження має стати підґрунтям для продовження наукової дискусії щодо місця медичного права у правовій системі України. Крім цього, перспективними є порівняльно-правові та міжнародно-правові дослідження у вказаній сфері.

Література

1. Стеценко С. Г., Стеценко В. Ю., Сенюта І. Я. Медичне право України: Підручник / За заг. ред. д. ю. н., проф. С. Г. Стеценка. К: Правова єдність, 2008. 507 с.
2. Малеина М. Н. Человек и медицина в современном праве: учебное и практ. пособие. Москва: БЕК, 1995. 260 с.
3. Стеценко С. Г. Медицинское право: учебник. СПб: Юридический центр Пресс, 2004. 572 с.
4. Todorovski N. Medical law and health law – is it the same? *Acta Medica Medianae*. 2018, Vol. 57 (2). P. 34-39.
5. Health Law. *Georgetown Law*: website. URL: <https://cutt.ly/yMFxKPW>.

6. Порівняльне правознавство: підручник / С. П. Погребняк, Д. В. Лук'янов, І. О. Биля-Сабадаш та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2012. 272 с.
7. Gostin L. O. Global Health Law. Cambridge, MA and London, England: Harvard University Press, 2014. 560 p.
8. Burci G. L., Vignes C.-H. World Health Organization. The Hague, the Netherlands: Kluwer Law International, 2004. 256 p.